

Utbildning via Internet

Jag har i detta examensarbete beskrivit den nya typen av undervisning nämligen utbildning via Internet. Syftet med uppsatsen var att förklara hur utbildning via Internet fungerar, vilka utbildningar som erbjuds och vilka är målgruppen. Jag genomförde intervjuer med personer i de företagen som erbjuder denna typ av utbildning. Materialet fick jag fram genom intervju och kontakt via E-mail och brev samt artiklar i tidskrifter eftersom det inte finns någon litteratur som handlar om just det ämnet. Jag kom fram till att distans- utbildning är framtidens sätt att utbilda sig på. Det är det bästa sättet att få en utbildning samtidigt som man arbetar eller har familj och inte har möjlighet att gå till skolan. Man har själv ansvar för sina studier och kan lägga upp det som passar en bäst. Studenterna studerar helt på egen hand och har möjlighet att ha kontakt med läraren under dagen via E-mail eller andra program som skolan eller utbildningsföretaget erbjuder. Jag kom också fram till att det är viktigt för företag och skolor hur de lägger upp sina websidor. Att lätt kunna hitta information utan att behöva bläddra igenom flera sidor eller behöva vänta på att en massa onödiga bild ska laddas spelar stor roll för besökare. Man ska också kunna hitta adress eller telefonnummer till ansvariga för distansutbildning på sidan för att ta kontakt med dem om det behövs.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 INTRODUKTION	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte och frågeställningar	6
1.3 Avgränsningar	7
1.4 Metod	7
1.5 Intervjuer	7
2 Resultat	9
2.1 Inledning	9
2.2 DUKOM (Distansutbildningskommittén)	9
2.2.1 Det virtuella klassrummet	10
2.2.2 Ökad tillgänglighet. Tid och rumsberoende för lärare och studenter	10
2.2.3 Det krävs ansvarstagande	10
2.2.4 Lärarens engagemang	11
2.3 Undervisningssituationen	12
2.3.1 Lärarnas synpunkter	12
2.3.2 Studenternas synpunkter	12
2.4 Distans-skolan	13
2.4.1 Datorutrustning	13
2.4.2 Utbildningens uppläggning	13
2.4.3 Elevernas kommentarer	14
3 ITCampus	15
3.1 Vad är ITCampus	15
3.2 ITCampus.org	15
4 Websidor	17
4.1 Inledning	17
4.2 Några tips	17
4.2.1 Sidfot	17
4.2.2 Språk	18
4.2.3 Länkar	18
4.2.4 Aktuell sida	18

5 Diskussion	20
5.1 För och nackdelar med distansutbildning	20
5.2 Websidor	21
Källförteckning	22
Tidskrifter	22
Rapporter	22
Skrivhjälpmedel	22
Adresser och URL	22
Bilaga 1	24
Intervjuguide	24
Intervjuer med ansvarig för distansutbildning	25
Intervju med Bertil Danielsson	26
Intervju med Maths Gyllenman på Kvalitetsdata	27
Intervju med Kjell Nilsson	28

1 INTRODUKTION

Jag har valt att skriva om Utbildning via Internet. Anledningen till detta är att denna typ av utbildning är ganska ny på marknaden och det är inte många som känner till denna möjlighet att på egen hand utbilda sig i den miljö som passar.

Det blir allt vanligare att använda Internet i olika sammanhang. De vanligaste användningsområden är att skicka och ta emot e-post, hämta information som finns tillgänglig på Internet och den senaste tiden även på skolor.

1.1 Bakgrund

Internet betyder mellan nätverk och det är en ganska korrekt beskrivning av vad Internet är.

Definition:

En stor samling lokala och nationella nätverk som har kopplats samman i ett globalt nätverk. Denna definition gör att Internet består av över 50 000 nätverk med sammanlagt över 3,5 miljoner datorer(1996).

Det var år 1970 som Internet för första gången kom till i USA. Det var ett militärt försök att ta fram ett stabilt osårbart nätverk. År 1982 startades Internet i Europa. 1988 kopplas SUNET(Swedish University Network) till Internet och det är början på Internet i Sverige.

Idag är huvudsyftet för de flesta på Internet informationsspridande. Några konkreta exempel på vad Internet kan användas till är:

- Kommunicera via e-post med alla andra som använder Internet
- Delta i diskussions- och konferensgrupper
- Få tag på fria datorprogram
- Söka i databaser med massor av nyttig och onyttig information
- Marknadsföring
- Distansutbildning

Den punkten som jag kommer att gå djupare in på och förklara är distansutbildning. Distansundervisning har kommit långt sedan den var synonym med korrespondenskurser per post. Den snabba utvecklingen av multimedial datateknik och Internet väcker funderingar om inte distansundervisning kommer

att bli en vanlig företeelse i framtidens skola. Inte för att spara resurser, utan för att förbättra undervisningens kvalitet.

1.2 Syfte och frågeställningar.

Syftet med uppsatsen är att beskriva vad Utbildning på Internet innebär och hur den bör utformas för att vara användarvänlig. Hur påverkas människor av denna typ av utbildning?

Vad bör olika företag som erbjuder utbildningen tänka på vad gäller sitt "ansikte utåt", dvs sina websidor. Jag kommer även att ta upp för- och nackdelar med denna typ av utbildning.

Mina frågeställningar är:

- Hur fungerar utbildning via Internet?
- Hur bör websidorna vara utformade (designen)?
- Vilka produkter kan utbildningsföretagen erbjuda?
- För- och nackdelar med att studera via nätet.
- Kan denna form av utbildning som är ganska nytt bli bättre?
- Vad tycker de som har genomgått någon utbildning på Internet?

Målet med denna uppsats är att kunna analysera och besvara dessa frågor samt hjälpa utbildningsföretag eller skolor som erbjuder denna form av utbildning att förbättra sina tjänster och websidornas design dvs "ansiktet utåt".

1.3 Avgränsningar

Att använda Internet i undervisningen kan ske både genom distansundervisning via Internet och genom att använda datorer i skolan tillsammans med lärare och andra skolkamrater. Denna form av undervisning förekommer i flera olika länder. Jag kommer att behandla distansutbildningen i Sverige.

Jag kommer också att gå djupare i och beskriva är den metod som innebär att man på egen hand studerar hemma via Internet. I Sverige finns just nu många skolor och företag som har börjat använda sig av distansutbildning. Jag har valt att skriva om distansundervisning vid Lunds universitet, Kvalitetsdata, Palmcrantzskolan i Östersund .

1.4 Metod

För att få en uppfattning om vad utbildning via Internet innebär och hur det fungerar har jag valt att kontakta de utbildningsföretag och skolor som erbjuder denna tjänst. Eftersom det inte finns någon litteratur som handlar om detta ämne har jag tagit fram informationen genom att läsa artiklar ur tidningar, samt genom intervjuer med ansvariga för distansutbildning.

1.5 Intervjuer

Personliga intervjuer, telefonintervjuer och brevenkäter är de vanligaste metoderna som används vid informationsinsamling. Metoderna skiljer sig ifrån varandra när det gäller dess för och nackdelar och därför används de i olika undersökningar beroende på undersökningens natur.

När det gäller personliga intervjuer så kännetecknas de av bl.a. följande fördelar:

- Många och ”krångliga” frågor kan ställas
- Oklarhet med frågorna kan redas ut enkelt
- Öppna frågor kan lättare besvaras

Personliga intervjuers nackdelar är t.ex. följande:

- Dyrt och tar lång tid
- Risk för intervju effekter

När det gäller telefonintervjuer så kännetecknas de av bl.a. följande fördelar:

- Snabbt och billigt, speciellt i jämförelse med besöks intervjuer.
- Oklarheter i frågorna kan vanligen utredas enkelt.
- Möjligheter till ”probes” av intervjuaren.

Nackdelar med telefonintervjuer är bl.a.:

- Risk för stor andel oanträffbara personer
- Krav på kända och aktuella telefonnummer
- Ej möjligt med allt för lång intervju.

Brevenkäter är det vanligaste sättet att samla in data med. Metoden har följande fördelar:

- Billigt
- Kan besvaras när respondenten faktiskt har tid
- Ingen påverkan från intervju

Nackdelarna är bl.a. följande:

- Risk för stort bortfall
- Kan ej göras alltför omfattande
- Man vet ej vem som faktiskt svarar

I min undersökning har jag använt telefonintervjuer. Detta p g a att de skolor som jag har varit i kontakt med ligger långt från Göteborg.

2 Resultat

2.1 Inledning

Distansundervisning, eller "nätbaserad inläring" har många ansikten. Den kan innebära studier i hemmet eller i klassrummet. Den ger många människor över hela världen möjligheten att få undervisning var de än befinner sig. Den ger nya möjligheter för glesbygdselever att studera via direktsänd video över snabba datanätverk. Den ger gymnasieelever chansen att ta eget ansvar för sina studier och studera hemma .

Idag pågår många försök inom området och det råder inte något tvivel om att fler försök kommer att dras igång och i framtiden blir det allt vanligare att studera hemma via Internet än att sitta på skolbänken.

Distansundervisning är något som kan vidga den enskilda skolans värld genom att ta in spetskompetenser i olika ämnen via datorn. Mindre skolor kan öka elevernas valmöjligheter genom att kvalificerade lärare vid andra skolor undervisar via videolänkar. Experter inom olika ämnen kan undervisa och svara på frågor via konferenssystem, e-post eller chat.

2.2 DUKOM (Distansutbildningskommittén)

I maj 1995 utsåg regeringen en särskild utredare som fick till uppgift att föreslå åtgärder som kan främja användningen av distansmetoder inom främst vuxenutbildning och högskola, med utnyttjande av de möjligheter som den moderna informationstekniken erbjuder.

Tanken är att med hjälp av distansutbildning underlätta för människor i hela landet att studera, oberoende av bostadsort, och även ge möjlighet för människor med förvärvsarbete, familjeplikter eller andra hinder, att bedriva studier.

DUKOM ska grunda sina förslag bl.a. på försöksverksamhet som finansieras med statliga medel. Försöksverksamheten bedrivs i form av projekt som har föreslagits av DUKOM. Regeringen har under 1996 fördelat ungefär 95 miljoner kr till 101 projekt. Dessa projekt bedrivs av eller i samarbete med kommunala skolor, statens skolor för vuxna, universitet och högskolor, o s v. Till utredare utsågs direktören för filminstitutet Lars Engqvist.

2.2.1 Det virtuella klassrummet

En av de projekt som DUKOM har föreslagit är det som kallas "Det virtuella klassrummet", syftet med detta projekt är att med det breda urvalet av deltagare i projektet från skilda verksamheter utifrån projektet sprida och skapa förståelse för distansinläring.

Projektet vänder sig till att ta fram en distansinlärningsmetodik både för lärare och elever inom i första hand vuxenutbildningen, men som kommer att kunna användas inom hela utbildningsväsendet.

2.2.2 Ökad tillgänglighet. Tid och rumsberoende för lärare och studenter

DUKOM menar att tillgängligheten är en av hörnstenarna i distansundervisningen: "undervisningen ska i stor omfattning göras tillgänglig på den studerandes villkor" (ur DUKOM:s PM 970522). Detta gäller både i tid och rum. Studenten ska, i så stor utsträckning som möjligt, kunna välja fritt när och var hon ska kunna utföra sina studier.

För läraren innebär detta en helt annan undervisningssituation. Delar av den makt läraren tidigare har haft har försvunnit. Läraren får en annan roll. Läraren blir allt mer tillgänglig för den studerande.

Tidsaspekten är viktig. Det visade sig att denna fick olika betydelser. Å ena sidan kan studenterna "nå" läraren under vilken tid som helst- via datorn. Å andra sidan kan läraren välja vilken tid han/hon vill svara studenten. Det betyder att ett ömsesidigt (o)beroende byggs upp. Läraren har här ett stort ansvar att verkligen svara på studentens frågor inom en viss tid.

2.2.3 Det krävs ansvarstagande

På Palmcrantzskolan i Östersund bedrivs distansundervisningen av rent pedagogiska skäl. Tanken är att eleverna ska lära sig jobba självständigt och ta ansvar för sitt eget lärande. Arbetssättet har inte bara givit mer motiverade elever utan också höjda betyg.

Eleverna studerar svenska, religion, geografi och samhällskunskap hemifrån. Antalet ämnen har begränsats eftersom det är viktigt att eleverna också är i

skolan. Eleverna står i daglig kontakt via e-post med sina lärare och lärarna kan därför snabbt upptäcka om någon slarvar med studierna.

Eleverna är väldigt positiva till den nya arbetsmetoden och distansarbetet. De starka eleverna kan utveckla sig själva hur mycket och fort de vill, medan

svagare elever kan jobba i sin egen takt och få mer individuell uppmärksamhet än i traditionell katederundervisning.

2.2.4 Lärarens engagemang

Distansundervisningen kräver ett större engagemang från lärarna och ger såväl lärare som elev en ökad arbetsbelastning.

Som lärare måste man vara beredd på att ta emot elevernas frågor och funderingar när som helst under arbetstiden. Till sin hjälp har man oftast ett arkiv där läraren t.ex. lägger in de vanligaste frågorna och svaren. Man kan också skicka egna frågor till läraren med e-post. Att svara på många brev - och många funderingar - är också tidskrävande. Läraren kan uppleva att breven hopar sig. Därmed ökar kraven på att svara och ge feed-back inom rimlig tid. En gräns för hur många individer som en och samma lärare kan hantera bör diskuteras innan kursens start.

2.3 Undervisningssituationen

Som ett led i diskussionen om tids- och rumsberoende ska läggas diskussionen om den nya relation som uppstår mellan lärare och studenter. Här kommer både studenter och lärare till tals. Följande information är hämtad från Lunds universitets distansutbildning i sociologi.

2.3.1 Lärarnas synpunkter

Tidigare visade att lärarna ansåg att tillgängligheten hade såväl positiva som negativa sidor. Målet att göra undervisningen tillgänglig på den studerandes villkor har enligt lärarna uppfyllts "med råge". När det gäller frågan om en förändrad relation mellan lärare och studenter samt om maktfördelningen mellan studenter och lärare i denna form av undervisning visar det sig i minska makt från lärarna - vilket upplevs som positivt.

Det är tydligt att lärarna ser en förändrad maktfördelning i själva undervisningssituationen. Fortfarande har läraren makt att bestämma kursinnehåll osv, dock visar det sig att vara svårare för lärarna att dominera över undervisningssituationen.

I en traditionell undervisnings-situation kan läraren på ett annorlunda sätt utnyttja sin "närvaro", exempelvis genom att ge vissa studenter mer utrymme än andra. De studenter som i en traditionell undervisningssituation använder sig av sin "närvaro" genom att t ex avbryta eller dominera en diskussion får svårare att göra detta i distansundervisningen. En sådan maktföskjutning ger studenter som i "vanliga" fall är tysta utmärkta möjligheter att nu delta i diskussioner och liknande.

2.3.2 Studenternas synpunkter

De flesta hade en positiv upplevelse av sina studier med IT/distans konstaterar utbildningsansvariga vid Lunds Universitet. De menar att kontakten med lärarna i vissa fall har upplevts som bättre än i den traditionella undervisningsmodellen. Tids-rumsaspekten framstod som speciellt positiv, där friheten med studierna och möjligheten att anpassa inhämtandet av kunskaper i enlighet med egen tid och plats angavs som att ha haft avgörande inverkan på studierna. Vissa tekniska problem hade till viss del hindrat studiegången för några, men det stora flertalet

hade kunnat lösa dessa problem utan att det inverkad på studieresultatet. Många tyckte att de hade inhämtat kunskaper för livet, till stor del beroende på den intensiva läsningen och bearbetningen av texterna i samband med obligatoriska skrivandet.

2.4 Distans-skolan

En annan skola som också erbjuder distansundervisning via Internet heter Kvalitetsdata. Distans-skolan har funnits sedan 1993 och har erbjudit distansutbildning sedan dess. På denna skola kan man läsa bl.a. Programvarusupport med Office -97, Internet Systemtekniker och Multimediaproducent.

2.4.1 Datorutrustning

De elever som inte har tillgång till egen dator har möjlighet att hyrköpa eller hyra en komplett datorutrustning till självkostnadspris av skolan. Via skolans elevkår finns också ett begränsat antal begagnade lånedatorer för de elever som endast vill använda datorn för skolarbetet.

Alla elever får egen Internetadress. Eleverna kan kommunicera med andra användare över hela världen samt får prova olika tjänster för full Internetanslutning med WWW, News, Chat och FTP.

2.4.2 Utbildningens uppläggning

Uppläggningsen av utbildningen är gjord så att den ska vara en förebild hur distansarbete kan ske. Eleven tränas i att successivt ta ökat eget ansvar för sitt arbete. Utbildningen avslutas med att eleven antingen enskilt eller i grupp utför ett projektarbete.

Lärarna är tillgängliga 8 timmar per dag från måndag till fredag för frågor online via BBS (Bullerting Board System) eller telefon. Alla elever har även möjlighet att dygnet runt kommunicera via skolans populära BBS.

Under kursen får elever delta i olika grupparbeten på distans. Att utföra ett grupparbete på distans är mycket lätt om man använder alla hjälpmedel som finns tillhands såsom Internet, e-mail, fax, eller BBS. Alla elever får ett eget

konto på skolans BBS. Där kan eleverna dygnet runt maila, ställa frågor och läsa svar i konferenser som behandlat olika områden inom utbildningens ram.

2.4.3 Elevernas kommentarer

"Det har varit roligt. Eftersom jag inte pluggat sen 1973 så var jag väl lite orolig hur det skulle gå. Men det har efter omständigheterna gått väldigt bra och jag är glad att jag sökte den här utbildningen."

"Eftersom vi pluggar datakunskap och samtidigt har tillgång till en egen dator att praktisera på, så är det ju otroligt mycket lättare att lära sig något. Jag gillar också den problemorienterade inläringen."

"De personer inom olika företag och myndigheterna som jag varit i kontakt med har visat ett stort intresse när jag berättat vad vi fått lära oss under denna kurs. Jag tror att det finns plats för och att många små företag behöver personer med en bred kunskap istället för några specialistutbildade. Så jag är hoppfull."

3 ITCampus

3.1 Vad är ITCampus

ITCampus:

- är en virtuell mötesplats för studenter och lärare som vill utveckla utbildningens kvalitet med IT
- samlar för studenten och läraren angelägna IT-resurser på ett lättillgängligt sätt
- hjälper oss att bygga vidare på andras arbeten så att vi inte behöver uppfinna hjulet på nytt
- främjar samarbete och synergi för utveckling av IT-resurser.
- genom samarbete bör det vara möjligt att åstadkomma mer än vad en enskild kan
- står fritt och oberoende för att motverka not invented here.

3.2 ITCampus.org

"Det borde gå att leva som vi lär, att utnyttja nätet för att öka kvaliteten och sänka utvecklingskostnaderna i undervisningen".

Med det perspektivet för ögonen träffades några personer vid SLUs DataPedagogiska Forum (Sveriges lantbruksuniversitet) och CITU, Centrum för InformationsTeknik i Utbildningen i LUND till en första diskussion under hösten 1995. På våren 1996 utökades diskussionsgruppen med personer som vid sina lärosäten representerade det "IT-pedagogiska" perspektivet.

Avgörande för att få till stånd en samverkan över nätet är att universitets- och högskolelärarna känner det meningsfulla och effektiva i att samverka kring sina kurser. Då måste vi som lärarutbildare och datapedagoger föregå med gott exempel. Under diskussionerna föddes idén om ett ITCampus.

Vid Lunds Universitet nappade CITU, Centrum för InformationsTeknik i Utbildningen, Lunds Datacentral, LDC, och universitetsbiblioteket på idén och finansierade att sju studenter under sommaren 1996 kunde arbeta fram ett

exempel på hur de ansåg att ITCampus kunde se ut. Härigenom kunde en ide som fötts i en försöksverksamhet vid Grundutbildningsrådet förverkligas.

Under ett år har ITCampus haft 19000 olika besökare som läst 117000 sidor. Den senaste veckan har 855 olika besökare efterfrågat 2900 sidor. Tidningen Internetworld nr 1/97 utsåg Itcampus till Bästa webbplats just nu.

Den bärande ideen är att ITCampus inte skall vara någons utan en plattform där alla kan samverka kring, lämna och hämta bra kursmaterial, länkar mm. ITCampus är i första hand en plattform för studenter och lärare vid universitet och högskolor men är öppen för alla.

4 Websidor

4.1 Inledning

Det viktigaste för skolor och företag som erbjuder sina tjänster eller utbildning via Internet är att tänka på sitt "ansikte utåt" dvs designen av websidorna. Med detta menas att vid konstruktion av websidor skall man tänka på bl.a. följande:

- Att de är uppdaterade
- Att de sköts (mail besvaras)
- Att de är länkade till rätt sökmotorer och länkade på rätt sätt
- Att budskapet på sidorna är tydligt, att det är lätt att få tag i adress, telefon och mailuppgifter
- Att de talar om var i landet de befinner sig
- Att de inte är fullmatade med bilder och effekter som fördröjer nedladdningar

4.2 Några tips

Syftet med en website är att den ska vara marknadsförande för skolan eller företaget, därför är det viktigt att ha en sida som lockar till sig många besökare. Nedan följer några tips som är bra att tänka på för att göra sidan så bra som möjligt och på så sätt visa ett bra "ansikte utåt".

4.2.1 Sidfot

För ett mera proffsigt och finare websida är det bra att ha en sidfot nederst på sidan. Sidfoten kan innehålla namn på den person som har gjort sidan, firmanamn eller tel/fax.nr, postadress, e-mail adress, datum då sidan gjordes.

4.2.2 *Språk*

Det är en fördel att översätta sidan till åtminstone ett språk till. Det är inte många som kan svenska språket och det är bra om det finns ett alternativ att välja på. Det vanligaste språket är engelska. Om man har två eller flera språk i sitt website skall man ha en liten bild på flaggan som hör till det landet som språket används, t ex att använda en bild på Englands flagga överst på sidan som en länk till den engelsk översatta sidan.

4.2.3 *Länkar*

Det skall finnas många länkar på första sidan, på så sätt blir det lättare för besökare att hitta information. Det ska inte ta för lång tid innan man hittar den information man söker.

Det ska vara lätt att komma åt undersidor (interaktiva). Sidan skall helst vara uppdelad i tre spalter, en för varje typ av besökare som man kan tänka sig:

- Studenter
- Personer som är intresserade av skolans forskning
- Personer som söker efter information om anställda och administrationen

För varje typ av besökare skall finnas en särskilt markerad länk till för aktuella information.

4.2.4 *Aktuell sida*

Något av det viktigaste när man gör en sida är att se till att hålla den aktuell och se till att alla länkar man har inte har försvunnit. Enklarest kontrollerar man detta med något program. Det finns många att välja mellan:

- **CyberSpyder** är ett program för din PC. Du installerar det på din dator lokalt och kan därifrån kontrollera önskade sidor.
- **Doctor HTML** är ett Perlprogram som man kör med CGI. Det kan inte kontrollera www-strukturer lokalt på hårddisken.

- **Med Weblint** kan du direkt, via en hemsida kontrollera sidor. Du behöver alltså inte installera något själv. Det är dock bara gratis för utvärdering. Sen så måste man betala för att få använda tjänsten.
- **LinkScan.** Ett program som kör helt som ett CGI-program. Kan både kolla igenom sidor lokalt på hårddisken eller över nätet.

5 Diskussion

Användning av Internet i olika sammanhang blir allt vanligare. Under 90-talet har olika företag och skolor även använt Internet för att erbjuda utbildning, och det har visat en positiv attityd hos både elever och lärare.

Efter att ha intervjuat ansvariga för distansutbildning via Internet och samlat en hel del information om kurserna på Internet och på tidskrifter drar jag slutsatsen att distansutbildning är utan tvekan framtidens möjligheter för utbildning. Det är fler skolor som erbjuder distansutbildningen och det blir fler och fler människor som intresserar sig för denna typ av utbildning.

5.1 För och nackdelar med distansutbildning

Att läsa på distans via Internet har liksom den traditionella sättet sina för resp. nackdelar.

Fördelen med distansutbildning är bl.a. :

- att alla kan utbilda sig utan att behöva oroa sig för sin ålder
- att man är oberoende av tid och rum, vilket innebär att även om man jobbar så kan man ta distanskurser på kvällar och plugga hemma vid sin dator efter arbetet
- man behöver inte oroa sig för studier även om man har familj, man kan fortfarande studera och samtidigt ta hand om familjen
- har man en handikapp och absolut kan inte lämna hemmet har man fortfarande möjligheten att studera
- man ansvarar för sina studier vilket innebär att man lägger upp sin studietid som man vill, man har sin egen schema att gå efter
- det finns alltid möjlighet för de som vill lära sig mer även om man är klar med sin utbildning utan att vara tvungen att gå tillbaka och sätta sig på skolbänken för att utbilda sig

Nackdelen med distansutbildning är:

- att det kan kosta en hel del för att skaffa sig datorutrustning och olika program som används vid denna typ av utbildning

- att man arbetar hemma och det kan kännas isolerande, man har inte den sociala kontakten med andra elever eller lärare

Dessa punkter som jag har tagit upp som nackdelar kan uppfattas som positiva för vissa personer, det är helt och hållet upp till en vad som kan uppfattas som positiv eller negativ. Det negativa för mig kan kännas positiv för en annan.

Jag tycker att distansutbildningen är bara positiv. Vi kommer i framtiden att se mera av denna sorts utbildning. Enligt Bil Gates i sin bok "På vägen till framtiden" säger att det blir svårare att skilja mellan utbildning, arbete, och fritid. Detta på grund av att på vissa arbetsplats förutspås att man inte behöver gå till arbetet, utan man jobbar hemifrån.

5.2 Websidor

När det gäller företagen och skolornas hemsidor så har jag dragit slutsatsen att en bra sida ska vara enkel och informativ. Med detta menas att det ska inte finnas så mycket bilder och onödiga text som bara tar plats och gör att det tar väldigt lång tid att ladda ner. Däremot så skall det finnas många länkar i första sidan så att man lättare kan komma åt informationen och inte behöver bläddra igenom andra sidor innan man hittar informationen.

För de icke svensk talande besökare är det viktigt att kunna hitta informationen på engelska. Det finns alltid intresserade personer från andra länder som bestämmer sig att läsa vid Göteborgs Universitet samtidigt som de bor i sitt hemland.

Websidorna ska alltid vara aktuella, d v s att man kan hitta nyheter varje vecka eller en gång per månad. Det ska alltid finnas adress eller telefonnummer så att besökarna kan kontakta ansvariga för mera information eller om de behöver komma i kontakt med dem av olika anledningar.

Har man uppfyllt kraven för en bra och trevlig hemsida så har man visat ett bra "ansikte utåt" och det gör att man drar till sig besökare och därmed fler kunder.

Källförteckning

Litteratur angående distansutbildning på Internet har varit svårt att hitta, varför jag i denna uppsats har använt mig av tidskrifter, rapporter och intervjuer.

Tidskrifter

- Computer Sweden nr 4, 1996 Intresset stort att lära på distans
Computer Sweden nr 23, 1996 Kommunsatsning på distansutbildning
Computer Sweden nr 4, 1997 Nära till spetskompetens på nätet
Computer Sweden nr 25, 1997 Sveriges nya högskola ligger på Internet
Computer Sweden nr 66, 1997 Lund utvecklar verktyg för distansutbildning

Rapporter

Utvärdering av distanskurs i sociologi med utnyttjande av interaktiv informationsteknik
Sociologiska Institutionen Lunds Universitet, 1997

Skrivhjälpmedel

Att utreda, forska och rapportera
Lars Torsten Eriksson, 1997

Adresser och URL

Lunds Universitet:
Sociologiska Institutionen
Box 114
221 00 Lund
<http://www.soc.lu.se/soc/distans>

Uppdragsutbildningen Kvalitetsdata
Antagning och information
Drottninggatan 28
803 11 Gävle
<http://www.kvalitetsdata.se>

DUKOM, Distansutbildningskommittén
Regeringsgatan 30-32
103 33 Stockholm
<http://www.dukom.se>

ITCampus
<http://itcampus.org>

Information och tips angående websidor:

De information och tips för skolor och utbildningsföretagens webdesign som jag har använt i kapitel 4, har jag dels fått från ITCampus dels från en intervju jag hade med Birgitta Ahlbom som är med i webbgruppen på Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet.

Bilaga 1

Intervjuguide

1. Hur ofta har elev och lärare kontakt med varandra?
2. Kan elever kontakta läraren när som helst under dagen?
3. Finns det någon form av "chat" där elev och lärare kan ha kontakt samtidigt?
Vilka andra sätt finns?
4. Vilka böcker används i undervisningen?
5. Kan eleven ta kontakt med studievägledare och andra personer inom administrationen?
6. Hur tenterar man?
7. Hur har detta sätt att undervisa påverkat elevernas resultat?
8. Hur påverkas elever och lärare psykiskt av distansutbildning ?
9. Blir det allt vanligare med distansundervisning i framtiden?
10. Lönar det sig att undervisa på det här sättet (resultat, engagemang, ekonomiskt, tidsmässigt för lärarna)?

Intervjuer med ansvarig för distansutbildning

Bertil Danielsson är ansvarig för distansutbildning på Mitthögskolan i Sundsvall. De började med distansutbildningen i hösten 1996 då de erbjöd kursen i IT som var på 5 poäng. Eftersom det var många som var intresserade av utbildningen så har de sedan dess erhållit distansutbildning via Internet bl a i Java och andra ämnen som matematik och företagsekonomi.

Uppdragsutbildningen Kvalitetsdata som har hållit på med vuxenutbildning sedan 1986 och utbildningar på distans sedan 1992. Vi har olika kommuner, arbetsförmedlingar och olika företag som våra kunder. Vi har cirka 1600 elever som studerar vid våra utbildningar.

Maths Gyllenman har varit verksam inom branschen på heltid sedan 1982. Har tidigare jobbat som konsult åt bl.a Utbildningsdepartementet, Skolverket och Svenska Kommunförbundet avseende utveckling av datorstödda läromedel.

Kjell Nilsson är rektor vid Lunds Universitet. Tillsammans med Jan-Olof Nilsson åkte de till Berlin i hösten 1995 för att delta i Online Educa- en av Europas största konferenser med distansutbildning som tema. Och det var en lyckad konferens, de började redan i Berlin att skriva på sina projektansökan för att ansöka medel från DUKOM.

Intervju med Bertil Danielsson

1. Dagligen via ett konferenssystem som heter First Class, i undantagsfall kan chat förekomma.
2. I princip ja. Då lärarna är lediga för att besvara frågor som skickas via e-mail.
3. Ja, det finns text baserade chat som kan användas. Ett annat sätt kan vara telefonsamtal.
4. Vi använder traditionella böcker som är nytryckta, enstaka material finns på nätet. Vi använder oss också av TV- och radioprogram. Radioprogrammen finns på nätet som eleven direkt kan lyssna på. TV-programmen kan också finnas på nätet men det är inte så vanligt att eleverna sitter och tittar på TV via Internet utan de sänds via TV-nätet.
5. Ja, det kan de göra när de vill under dagen.
6. På traditionellt sätt, d v s att de samlas vid en tidpunkt i skolan och gör tentamen skriftligt.
7. Resultatet har varit mycket lika jämfört med traditionella kurser. Ingen större skillnad.
8. De upplever social gemenskap lika mycket som på traditionella sättet, men vissa tycker att det inte kan ersätta den traditionella sättet när det gäller social gemenskap.
9. Det är klart att det blir så vanligt med distansutbildning. Det finns många fördelar med denna sätt att utbilda sig, för de som inte kan gå på kurser i vanliga fall, det är t ex de som jobbar och andra som av olika orsaker kan inte lämna sin bostad, då kan de läsa hemma där de inte är bundna till någon tid eller plats.
10. Resultatmässigt så finns det ingen skillnad mellan den traditionella och distansutbildningen. Om man ska ta den ekonomiska delen så finns det inga vinster. Fördelen är att man kan lägga material som kompendier och sådant på nätet. Lärarna lägger mer tid på distansutbildningen eftersom de måste skriva ner svaren till eleverna, det tar ju alltid mera tid att skriva än att prata

direkt med någon, men det är också individuellt, vissa lärare tycker att det är lättare att kommunicera skriftligt.

Intervju med Maths Gyllenman på Kvalitetsdata

1. Varje dag via telefon eller vår BBS.
2. Varje dag via telefon (telefonsvarare efter kontorstid) eller vår BBS (dygnet runt).
3. Alla elever har möjlighet att kommunicera online via BBS eller telefon.
4. Från olika läromedelsförlag. Böckerna följer Skolverkets kursplaner för respektive kurs.
5. Läraren ansvarar även för studievägledning och administration
6. Skriftliga prov på ca en gång per månad nära hemorten.
7. Jämfört med konventionell undervisning så blir studieresultaten oftast bättre för genomsnittet av eleverna. Det finns olika undersökningar om detta.
8. Elever som själva väljer att studera på distans påverkas som helhet positivt, situationen skulle säkert vara en helt annan om ex. en kommun bestämmer att alla ska studera på distans. Valfriheten är alltså viktig. Detsamma gäller lärarna.
9. Med säkerhet kommer distansundervisningen att öka i framtiden.
10. Att starta med kvalitativ distansutbildning är mycket kostsamt om det ska göras professionellt. Därför kan det finnas risk för att det kan komma mindre seriösa "lycksökare" inom branschen framöver.

Att kombinera vanlig undervisning med en avdelning för distansutbildning kan vara lockande men har visat sig mycket svårt i praktiken då det är helt olika förutsättningar som gäller. Att utbildningsanordnarens top management både ska fatta övergripande beslut om distansutbildningsavdelningen och avdelningen för traditionell lärarledd undervisning tror inte vi fungerar bra i praktiken. Vi är därför helt specialiserade bara på distansutbildning och tackar nej till alla uppdrag som avser traditionell lärarledd undervisning även om det innebär att vi tappar stora intäktsmöjligheter.

Intervju med Kjell Nilsson

1. Varje dag har elever och lärare kontakt med varandra
2. Javisst.
3. Det finns chatkanaler där elever kan chatta med lärare. Än så länge finns det bara chatkanaler.
4. Det används vanliga böcker.
5. Ja, det kan de göra.
6. Eleverna skriver uppsatser som läggs på nätet där kan lärarna läsa och bedöma uppsatserna.
7. De elever som läser på distans presterar lika bra som elever från traditionella skolor.
8. Eftersom de skriver text på nätet kan det vara hämmande. Det är ju skillnad mellan att skriva och att tala direkt med varandra, man kan känna avsaknad av närhet, ingen kroppsspråk eller direkt kontakt med varandra och man känner att något är annorlunda. Men det betyder inte att det är negativt för det finns positiva egenskaper också särskilt för de tysta elever som i vanliga fall sitter på skolbänken och blir störda av de som är högljudda, på så sätt har alla elever chansen att ostörd studera och visa engagemang.
9. Ja, det blir ju så, eftersom samhället växer med tekniken.
10. Ekonomisk sätt så är det kostsam för skolorna men samhällsekonomiskt lönar det sig att ha distansutbildning, eftersom man behöver inte bygga skolor och student bostäder utan de som bor i städer där det inte finns någon universitet har fortfarande möjlighet att studera vid Lunds och andra Universitet och få en utbildning. Pedagogiskt sätt så finns det fördelar med distansutbildning, eftersom lärare och elev har kontakt med varandra varje dag jämfört med kurser som går en gång i veckan och det är enda tillfället då man har kontakt med varandra. Resultatet är likadan för elever som läser på distans och de som läser på traditionellt sätt.

